

Fra: Stina Vrang Elias <sve@dea.nu>

Sendt: 17. maj 2021 16:00

Til: Gorm Gunnarsen (Borgerrepræsentationen) <Gorm_Gunnarsen@kk.dk>; Helle Bonnesen (Borgerrepræsentationen) <Helle_Bonnesen@kk.dk>; Henrik Svendsen (Borgerrepræsentationen) <Henrik_Svendsen@kk.dk>; Jens-Kristian Lütken (Borgerrepræsentationen) <Jens-Kristian_Lutken@kk.dk>; Jes Vissing Tiedemann (Borgerrepræsentationen) <Jes_Vissing_Tiedemann@kk.dk>; Borgmesteren for BUF <borgmester@buf.kk.dk>; Klaus Mygind (Borgerrepræsentationen) <Klaus_Mygind@kk.dk>; Knud Holt Nielsen (Borgerrepræsentationen) <Knud_Holt_Nielsen@kk.dk>; Laura Rosenvinge (Borgerrepræsentationen) <Laura_Rosenvinge@kk.dk>; Niko Grünfeld (Borgerrepræsentationen) <Niko_Grunfeld@kk.dk>; Sofie Seidenfaden (Borgerrepræsentationen) <Sofie_Seidenfaden@kk.dk>

Emne: Bliv klogere på problemer og løsninger på 0-6-årsområdet

Kære byrådsmedlem med interesse for 0-6-årsområdet

Danmarks kommunalpolitikere bør have stort fokus på småbørnsområdet. De første år af et barns liv er nemlig afgørende for barnets fremtid.

Derfor spørger vi i LEGO Fonden og Tænk tanken DEA: [Hvem vil børnene?](#). Det tror vi, at der heldigvis er mange, som vil. Og frem mod KV21 sætter vi fokus på småbørnsområdet i kommunerne. Vi vil dele viden, facilitere samtaler og ikke mindst: Opfordre danskerne til at huske deres børn, når de stemmer!

Vi skriver, fordi vi håber, at du vil være med.

Behov for fokus fra kommunale kandidater

97 pct. af alle 4-årige går i børnehave og landspolitisk er småbørnsområdet højaktuelt. Frem mod folketingsvalget gik forældrene på gaden med bannere – og efter valget har dokumentarer i TV sat politisk dagsorden, som er resulteret i flere politiske tiltag på børneområdet. Og med corona-krisen kan man roligt sige, at alle forældre er blevet mindet om, hvor vigtige og værdsatte vores institutioner er.

Men da EVA undersøgte kvaliteten i dagtilbud i 2020, havde hele 50 pct af alle børnehaver en utilstrækkelig kvalitet i læringsaktiviteterne. Og ingen børnehaver havde fremragende kvalitet. Det kan og skal vi gøre bedre. Her kan byrådene skabe en forskel for børnene i hverdagen.

I kan sikre, at:

- Der er nok dygtige voksne omkring børnene i alle institutioner
- Børnene har adgang til inspirerende lege- og læringsmiljøer med høj kvalitet
- Børnene oplever, at det voksne personale interesserer sig for deres leg og aktiviteter.

Kampagne, konferencer og inspirationskatalog til dig

Vi vedhæfter et inspirationskatalog, som er skræddersyet til dig og dine kollegaer i byrådet. Det viser viden, problemer og løsninger på 0-6-årsområdet. Du finder også konkrete policy-forslag fra FOA, FOLA, Dansk Erhverv og Danske Professionshøjskoler.

Vi håber, at du kan bruge kataloget. Hvis du har spørgsmål eller er nysgerrig på at vide mere, så vil vi meget gerne tale nærmere.

- Du kan se film og materialer på hvemvilbørnene.dk, som du er mere end velkommen til at dele på fx sociale medier.
- Du kan tilmelde dig et webinar, som vi afholder den 15. juni kl. 16. [Tilmeld dig her](#).
- Du kan deltage i en af vores kommende mini-konferencer i [Aarhus](#), [Sønderborg](#) eller Helsingør (25. august).
- Du kan deltage i vores topmøde i Billund den 7. september. Læs mere om [Topmødet](#).
- Du kan altid tage fat i os direkte – uanset om du har spørgsmål til området generelt eller småbørnsområdet i jeres kommune.

Vi håber meget, at du kan bruge materialerne. Vi glæder os til kommunalvalget og de mange debatter om det vigtigste i hele verden: Vores børn.

De bedste hilsner

Stina Vrang Elias, adm. direktør, Tænk tanken DEA
Kasper Ottosson Kanstrup, Global programchef, LEGO Fonden

**HVEM VIL
BØRNENE?**

Er du klar til kommunalvalgkamp 2021?

Få overblik over viden, problemer og løsninger på 0-6-årsområdet

Dette katalog udgives af "Hvem vil børnene?" – et projekt, som Tænk tanken DEA og LEGO Fonden står bag.

Husk de små børn i kommunalvalgkampen #BørnenesTidErNu

Kære kommunalpolitikere

Få overblik over det, du kan gøre på 0-6-årsområdet

Omkring **97 pct. af alle fireårige børn i Danmark** går i dagtilbud.

Og de små børn bruger rigtig mange af deres vågne timer i dagpleje, vuggestue eller børnehave væk fra mor og far, som skal på arbejde.

Når så stor en del af den tidlige barndom ikke tilbringes i familien, men i en institution, stiller det høje krav til den kvalitet, der møder børnene. Og som I har et stort ansvar for i jeres kommune:

- **Får børnene nok opmærksomhed fra dygtige voksne?**
- **Har børnene adgang til inspirerende legemiljøer af høj kvalitet?**
- **Er der lagt ordentlige planer for, hvad det pædagogiske personale skal lave sammen med børnene, og hvordan det skal foregå?**

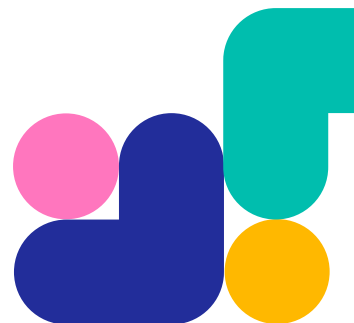
Disse spørgsmål er blot tre af mange, som kommunalpolitikere og andre med ansvar for dagtilbud bør stille sig selv, hvis de vil de små børn i 0-6-årsalderen. Forskning viser, at trivsel, leg og læring i de allerførste leveår har afgørende betydning for børns udvikling og dermed for deres muligheder senere i livet.

De senere år har politikerne på Christiansborg taget flere afgørende initiativer til at sikre mere trivsel, leg og læring til de små børn. Den 16. november 2021 er der kommunalvalg i Danmark. Her skal tusindvis af kandidater konkurrere om, hvem der de næste fire år skal repræsentere vælgerne i Danmarks 98 kommunalbestyrelser.

Ét vigtigt valgtema bør være de små børn. I dette katalog gives et overblik over 0-6-årsområdets største udfordringer og mulige løsninger.

I ønskes alle en god og engageret kommunalvalgkamp!

Bag kataloget står projektet "Hvem vil børnene?", som Tænk tanken DEA og LEGO Fonden står bag.

Disse kvalitetsudfordringer kan I løse på 0-6-årsområdet:

Undersøgelser og tv-dokumentarer har vist, at vuggestuer og børnehaver ikke altid har høj kvalitet.

Det er en udfordring, bl.a. fordi 97 pct. af alle fireårige går i dagtilbud, mens mor og far er på arbejde, og fordi børn udvikler sig socialt og kognitivt, fra de er helt små.

0-6-årsområdet fik i 2018 en ny lovgivningsmæssig ramme for det pædagogiske indhold i dagtilbuddene med den styrkede pædagogiske læreplan. Loven fastsætter en lang række krav til kvaliteten i dagtilbud og gør det bl.a. klart, at legen er grundlæggende for børn og afgørende for deres dannelse, læring, trivsel og udvikling. I disse år arbejder alle kommuner på at føre den nye lov ud i livet.

Undersøgelser peger på følgende udfordringer:

Langt fra alle dagtilbud er gode til at lave læringsaktiviteter, herunder stimulere børnene til at lære og udvikle sig gennem leg. Det gælder også tilgængeligheden af legematerialer samt personalets interaktion med børnene. Det viser en undersøgelse fra EVA (2020).

Børns leg bliver ofte forstyrret, de voksnes deltagelse i børnenes leg er begrænset i dagtilbuddene, og der mangler plads til den vilde leg, som også er vigtig for børnene. Det viser en evaluering fra Dansk Center for Undervisningsmiljø (2020).

Der er en forskel på dagtilbuddenes evne til at løfte børns trivsel samt deres dansk- og matematikundskaber i forhold til børnenes baggrundskarakteristika. Det viser en undersøgelse fra Tænketanken DEA (2021).

Mange kommuner har svært ved at rekruttere og fastholde uddannet personale i dagtilbud, bl.a. fordi færre pædagoger end tidligere arbejder i dagtilbud, og flere læser videre eller helt forlader branchen, fx til fordel for et job i fx detailbranchen. Det viser undersøgelser fra EVA og Tænketanken DEA (2020).

Leg er langt fra en enkel pædagogisk opgave, og det voksne personale har ikke nødvendigvis den fornødne legefaglighed til at understøtte børns leg i det omfang, som dagtilbudsloven foreskriver. Det viser en undersøgelse fra Københavns Professionshøjskole udført for Tænketanken DEA (2021).

Det ved vi om kvaliteten i dagtilbud:

EVA undersøgte i 2020 kvaliteten i dagtilbud, hvilket rejste debat, bl.a. på grund af undersøgelsens måleredskaber. Undersøgelsen viste, at ingen børnehaver har god eller fremragende kvalitet, når det gælder læringsaktiviteter, herunder stimulering af børn til at lære og udvikle sig gennem leg. Det gælder også tilgængeligheden af legematerialer samt personalets interaktion med børnene under aktiviteter.

UTILSTRÆKKELIG KVALITET

Halvdelen af børnehaverne har et læringsmiljø, hvor læringsaktiviteterne er af *utilstrækkelig* kvalitet. Det betyder bl.a., at der er mangel på legematerialer, eller at legematerialerne er af dårlig kvalitet. Nogle steder udviser personalet begrænset eller ingen interesse for børnenes leg og aktiviteter, og personalet taler kun med børnene for fx at irrettesætte eller stoppe forstyrrende adfærd hos børnene.

TILSTRÆKKELIG KVALITET

Den resterende halvdel af børnehaverne har et læringsmiljø, hvor læringsaktiviteterne er af *tilstrækkelig* kvalitet. Her er flere legematerialer tilgængelige på stuen, og de er tilgængelige i mindst 25 minutter. Læringsaktiviteter af *tilstrækkelig* kvalitet betyder også, at det pædagogiske personale har nogen positiv interaktion med børnene i forbindelse med aktiviteterne.

GOD KVALITET

Ingen børnehaver har et læringsmiljø, hvor læringsaktiviteterne er af *god* kvalitet. Kriterierne forudsætter bl.a., at flere forskellige legematerialer er tilgængelige i børnehaven over en periode på min. én time. For nogle af læringsaktiviteterne er det et kriterie, at legematerialerne er tilgængelige i et område, hvor børnene har plads og mulighed for at benytte dem – et såkaldt interessecenter, fx et natur- og science-interessecenter. Det er desuden et kriterie, at personalet deltager, udviser interesse og i høj grad opmuntrer børnene til at deltage i de tilgængelige aktiviteter.

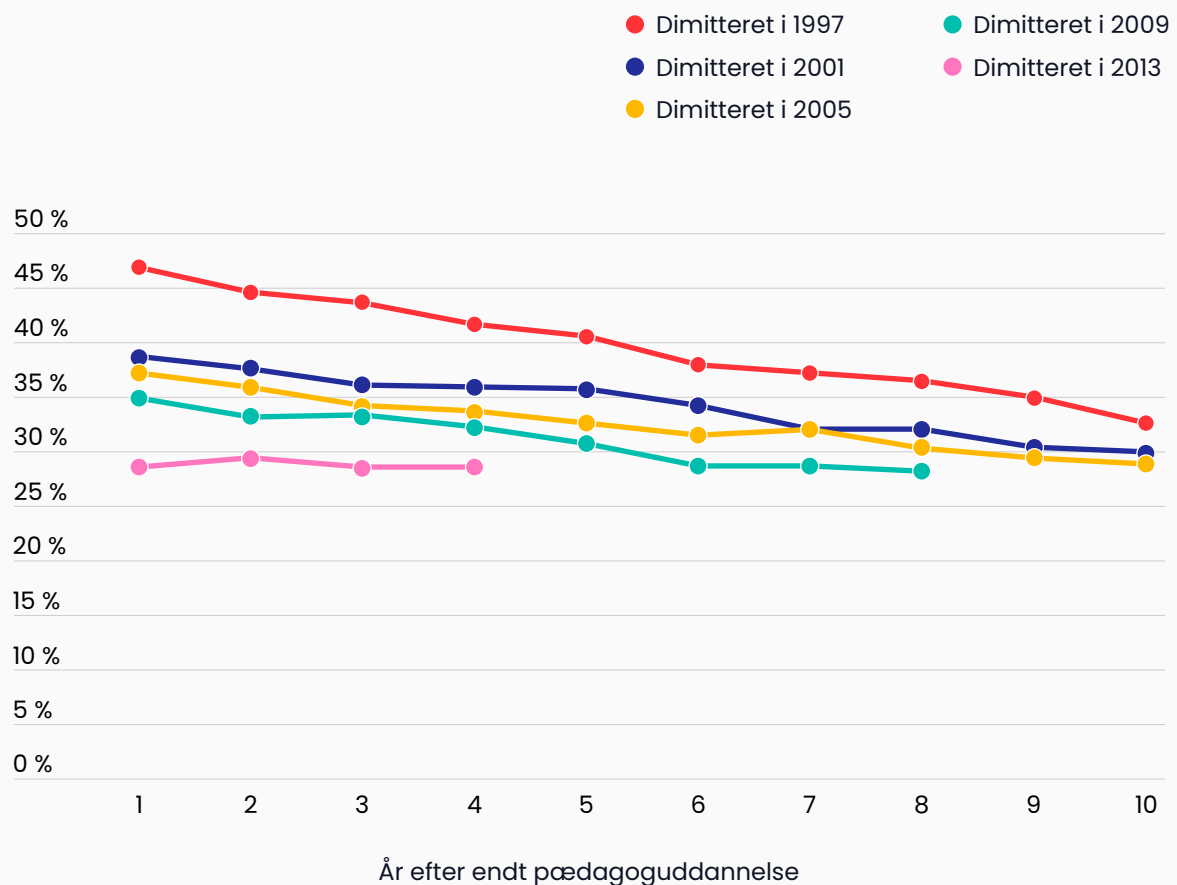
FREMRAGENDE KVALITET

Ingen børnehaver har et læringsmiljø, hvor læringsaktiviteterne er af *fremragende* kvalitet. Her er det pædagogiske personale mere fokuseret på interaktion og samtale og på at understøtte børnenes læring. Det betyder fx, at de under læringsaktiviteterne har fokus på at udnytte og udvikle børnenes potentiale inden for bl.a. sprog og matematik. I forbindelse med læringsaktiviteter af *fremragende* kvalitet tager personalet initiativ til aktiviteter, og de lægger op til, at de børn, der er klar til det, bruger mere komplekse legematerialer eller deltager i avancerede aktiviteter.

Gør dagtilbud til gode og attraktive arbejdspladser:

Når børn tilbringer mange af deres vågne timer i dagtilbud, har de brug for stærke, professionelle rammer og kompetente og engagerede voksne, som kan og vil det bedste for dem. Tænketanken DEA lavede i 2020 en undersøgelse, som viste, at der dels er en lavere andel af de færdiguddannede pædagoger, som arbejder i dagtilbud, sammenlignet med tidligere. Og der dels er fx et betydeligt potentiale i at lade flere pædagogmedhjælpere tage en pædagogisk assistentuddannelse.

Antal pædagoger, der arbejder i dagtilbud efter endt uddannelse

A young child, wearing a red and black plaid jacket, a black beanie, and grey pants, is captured mid-jump into a large puddle on a wet pavement. The child is wearing black boots with green accents. The background shows a blurred street scene with trees and buildings.

Her kan du dykke ned i mere viden:

Dagtilbudsloven (retsinformation.dk) og **Den styrkede pædagogiske læreplan**, Børne- og Undervisningsministeriet, 2018

EVA: Kvalitet i dagtilbud – pointer fra forskning
www.eva.dk/dagtilbud-boern/kvalitet-dagtilbud-pointer-forskning

EVA: Læringsmiljøkvalitet
www.eva.dk/dagtilbud-boern/læringsmiljøkvalitet-national-undersøgelse

DEA: Løfteevne i daginstitutioner, 2021
www.dea.nu/i-farver/nyheder/daginstitutioners-loefteevne

Dansk Center for Undervisningsmiljø: Evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan, 2020
emu.dk/sites/default/files/2020-10/DCUM_rapport_%202020.pdf

Hvad er vigtigt for små børns trivsel og udvikling?

Selvom Danmark har fået den styrkede pædagogiske læreplan, som fastsætter en række krav til kvaliteten i dagtilbud, så findes der ikke megen systematisk viden om kvalitetsniveauet i de danske dagtilbud. En viden, som ellers ville kunne styrke prioriteringerne og investeringerne i kommunerne.

Men der findes viden om betydningsfulde forhold for små børns trivsel og udvikling. I 2020 offentliggjorde Tænketanken DEA og LEGO Fonden en rapport, der opsamler viden om små børns udvikling. Rapporten udpeger en række faktorer for børns udvikling, der via dansk og international forskning er forskningsmæssigt belæg for.

Faktorerne er inspiration til nye initiativer og indsatser, der kan understøtte og udvikle praksis til gavn for børnene.

Fem udvalgte faktorer, som er betydningsfulde for børn mellem 0 og 6 år:

- 1** Det pædagogiske personales uddannelsesniveau har bl.a. betydning for børns socioemotionelle og kognitive udvikling.
- 2** Normeringer med færre børn pr. voksen er en vigtig strukturel faktor, ligesom gruppeorganisering og størrelse på børnegrupper også er det.
- 3** Jo mere børn deltager i leg, hvor de udforsker, udfordres og indgår i et samspil med andre, desto stærkere er deres fysiske og motoriske, socioemotionelle, kognitive samt kreative udvikling.
- 4** Emotionel støtte og høj kvalitet i interaktionerne med det pædagogiske personale fremmer børns sociale læring og kognitive udvikling. Det kan styrkes gennem praksisnær kompetenceudvikling.
- 5** Inspirerende fysiske rammer, der opfordrer til bevægelse, styrker børns fysiske aktivitetsniveau, leg og læring.

Læs mere:
[hvemvilbornene.dk/
publikationer/
betydningsfulde-
forhold-for-sma-
borns-udvikling](https://hvemvilbornene.dk/publikationer/betydningsfulde-forhold-for-smabornes-udvikling)

Det skal de danske dagtilbud:

I 2018 fik Danmark den styrkede pædagogiske læreplan og i den forbindelse en ny dagtilbudslov, som udstikker rammerne for arbejdet med kvalitet i de danske dagtilbud. Af den politiske aftale fra 2017, "Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet", fremgår det, at målet er at øge kvaliteten i dagtilbud.

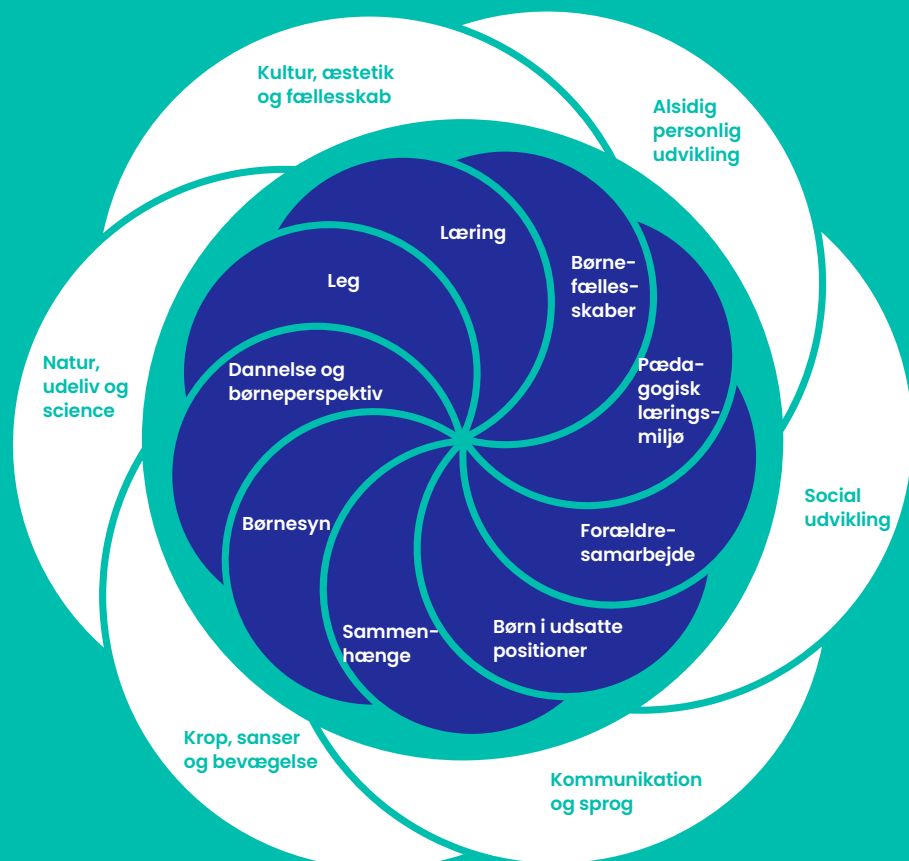
Læreplanen har et bredt politisk flertal bag sig og forpligter kommuner og dagtilbud til at arbejde med kvalitet på en række forskellige områder. Det gælder:

I loven står bl.a., at "Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv".

Læreplans-blomsten

Viser de grundlæggende elementer og tematikker, som dagtilbuddene skal medtage i deres pædagogiske arbejde. Retningen er sat, og nu har kommuner en stor opgave i at omsætte loven til reel kvalitet i dagtilbuddene.

Sådan ser kvalitet i dagtilbud ud:

En lang række forhold har betydning for kvalitet i dagtilbud. EVA har udarbejdet en oversigt, som sammenfatter forhold med betydning for kvalitet på tre områder, nemlig strukturel kvalitet (fx normeringer og uddannelse), proceskvalitet (fx leg og interaktion mellem børn og voksne) og resultatkvalitet (fx sociale og kognitive kompetencer samt skoleparathed).

TRE ELEMENTER – 11 TEMAER

Figur udviklet af EVA

Strukturel kvalitet

- Normering og gruppestørrelse og -organisering
- Fysiske rammer
- Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet

Proceskvalitet

- Interaktioner mellem børn og voksne
- Leg
- Rutineprægede situationer og aktiviteter
- Ledelse af dagtilbud
- Forældresamarbejde

Resultatkvalitet

- Sociale kompetencer
- Faglige, kognitive færdigheder
- Skoleparathed

Leg og læring: Vidste du, at:

En leg kan vare i dagevis, timer eller sekunder – alene eller sammen med andre.

Leg er små børns naturlige måde at lære verden at kende på.

Dygtigt pædagogisk personale spiller en essentiel rolle i at fremme børns legemuligheder.

Legematerialer kickstarter og former leg.

Leg kræver viden og erfaring, og derfor har pædagogisk personale en central opgave i at støtte, guide og rammesætte børns leg og dagtilbuddets legekultur, så alle børn får de bedste muligheder for at øve sig i at lege.

Børn udvikler sig socialt, sprogligt, kognitivt og kropsligt, mens de leger.

Når pædagogisk personale interesserer sig for børns leg, viser det, at legen er vigtig og værdifuld.

Rum og indretning præger legens indhold og kvalitet.

ANDEN DEL:

Forslag til løsninger fra organisationer på området

FOA

Forslag 1:

Styrk tilsynet, og stil ressourcer til rådighed for de dagtilbud, der ikke leverer god kvalitet i det pædagogiske arbejde

EVAs "Undersøgelse af kvalitet i dagtilbud" fra 2020, viste, at hele 6 pct. af børnehaverne i undersøgelsen havde besluttet dårlig kvalitet. Det er skidt for alle børn, men meget alvorligt for børn i udsatte positioner, som er dybt afhængige af at være i et godt dagtilbud for at kunne klare sig godt, når de kommer i skole og senere hen i livet.

» Vi har i over et år haft en dansk undersøgelse af kvaliteten i vores børnehaver, der viser, at kvaliteten langt fra er, som vi ønsker os den. Alle kommuner bør på baggrund af undersøgelsen have gennemført en grundig gennemgang af kvaliteten i alle deres dagtilbud og have planer for, hvordan dårlig kvalitet bliver afskaffet. Det kræver flere ressourcer til at føre tilsynet, bedre kvalitet af tilsynet og ressourcer til at hjælpe dagtilbud, der ikke lever op til de kvalitetskrav, der stilles i dagtilbudsloven.

Forslag 2:

Giv alle børn med særlige behov i dagplejen mulighed for at tælle for to pladser

I en ny FOA-undersøgelse af dagplejepædagogernes syn på tilsynet angiver halvdelen af respondenterne, at de ønsker, at flere børn med særlige behov kan tælle for to.

» Dagplejens rammer er gunstige for mange børn i udsatte positioner. Børn, der ikke selv kommer fra en velfungerende familie, får mulighed for i dagplejen at opleve livet i en velfungerende familie. Børn fra andre kulturer oplever hverdagslivet i et dansk hjem. Børn med psykiske eller fysiske udfordringer oplever, at dagplejeren har god tid, fordi børnegruppen er lille, og dagplejeren kan tilpasse aktiviteterne til alle børnenes behov og udviklingsstadiet. Nogle børn kræver imidlertid så meget støtte, at det kan være for stor en opgave for en dagplejer, som har tre eller fire andre børn.

Forslag 3:

Giv alle børn mulighed for at komme i det dagtilbud til 0-2-årige, som passer bedst til dem

Der er børn i alderen 0-2 år, som vil trives bedst i dagplejen og dermed også have de bedste udviklingsbetingelser her. Når det nogle steder er svært at rekruttere dagplejere, skal jobbet gøres mere attraktivt. Fx skal der ikke kunne indskrives fem børn i en dagpleje. Det giver ikke ordentlige betingelser for hverken børnenes eller dagplejerens trivsel. Børn med særlige behov skal tælle for to, og der bør være et gæstesystem, der ikke overbelaster dagplejere, der er under 58 år.

» Der er stadig, og vil altid være, kvinder og mænd, der synes, at jobbet som dagplejer er verdens bedste job. Arbejdet i eget hjem med en lille børnegruppe og den frihed, der følger med til at kunne tilpasse dagens aktiviteter efter børnenes behov, vil også om ti år være attraktivt for mange, der gerne vil arbejde med børns trivsel og udvikling. Men jobbet skal følge med tiden. Arbejdsvilkår og uddannelsesmuligheder skal være gode for at tiltrække nye dagplejere.

Citater af Kim Henriksen, sektorformand for pædagogisk sektor, FOA

FOLA

Forslag 1:

Ordentlige og tydelige normeringer

Normeringerne i hvert enkelt dagtilbud bør være tydelige for alle. Flere bør fx gøre som Halsnæs Kommune, som har lavet modeller, som reelt viser, hvor mange pædagoger der er på gulvet hver dag, når ferie, efteruddannelse og andet fravær er trukket fra. Det giver en ærlig dialog mellem politikere og forældre om kvaliteten i dagtilbuddene.

» Ordentlige normeringer skal vi bare have mere af. Det er afgørende for kvaliteten. Og det skal laves sådan, at forældrebestyrelser kan se, hvor mange pædagoger der er på gulvet i deres institution hele dagen.

Forslag 2:

Tilsyn, som bygger på observation

Forældre skal inddrages i tilsyn via både forældreråd og -bestyrelser, så de får mulighed for at råbe op om kritisable forhold samt indgå i en tillidsfuld dialog med pædagoger og faglige ledere om at skabe så gode dagtilbud som muligt. Det sker ikke altid i dag.

» Set fra et forældreperspektiv er det afgørende, at alle dagtilbud en gang om året mødes af tilsyn, som bygger på observationer af den pædagogiske hverdag. Der kan være nok så mange voksne på stuen, men hvis fx arbejdsmiljøet er dårligt, eller hvis der ikke er en ordentlig dialog mellem voksne og børn, så er vi ikke i mål.

Forslag 3:

Ledelse tættere på børnene

Ledere, som typisk er dem, der har bevillingskompetencen, har i nogle tilfælde over 40 ansatte under sig. De ledere har ikke nødvendigvis styr på antallet af børn, hvilket betyder, at der mangler personale på gulvet, hvilket går ud over børnene. Lederne kan komme så langt væk fra hverdagen på gulvet, at de kan have svært ved at støtte personalet og udvikle dem fagligt.

» Som forælder forventer jeg, at lederne, og her tænker jeg både på den pædagogiske leder og dagtilbudslederen, kan navnene på de børn, som fx har sprogproblemer, motoriske udfordringer eller noget helt tredje, som gør, at de kan have behov for særlig hjælp. Hvis de ikke kan det, jamen så er det ikke en leder, som vi forældre har let ved at opbygge tillid til.

Citater af Signe Nielsen, formand for forældreorganisationen FOLA

Dansk Erhverv

Forslag 1:

Skab tillid gennem stærke tilsyn

Væksten og velfærden i Danmark er dybt afhængige af, at begge småbørnsforældre er aktive på arbejdsmarkedet. Den forudsætning bygger på, at forældrene har en høj grad af tillid til daginstitutionerne og den kvalitet, som tilbydes de små børn, så de kan trives, lære og udvikle sig bedst muligt.

» Vi har desværre i tv-dokumentarer set eksempler på det modsatte. Det er derfor afgørende, at kommunerne tager aktivt ansvar for kvaliteten fx gennem et velfungerende og velunderbygget tilsyn.

Forslag 2:

Få viden ind i arbejdet med kvaliteten

Det er vigtigt at fastholde, at kvalitet i dagtilbud er andet og mere end flere medarbejdere i vuggestuer og børnehaver. Det er også fx det pædagogiske læringsmiljø – om der er et stimulerende legemiljø i dagtilbuddet. Problemet er bare, at vi i dag ikke altid ved nok om kvalitetsniveauet i de enkelte dagtilbud.

» Vi skal vide mere om, hvordan det står til med kvaliteten i hvert enkelt dagtilbud. Og så er der behov for en langt stærkere videnbase om, hvad der giver kvalitet. Ellers risikerer vi at bruge midlerne på dagtilbudsområdet forkert. Her kan de nye forskningsmidler, som udløses i 2021-24, underbygge viden om, hvordan kvaliteten forbedres.

Forslag 3:

Fleksible åbningstider

Der er brug for flere dagtilbud med fleksible åbningstider, så forældre, som fx arbejder under en liberaliseret lukkelov, får lettere ved at passe deres arbejde.

» Forældre skal kunne møde på arbejde, også selvom det er uden for normal arbejdstid. Det kan være forældre, som arbejder sent i butikker, men de skal jo stadig have gode muligheder for at få passet deres børn. Det kræver større fleksibilitet i forhold til åbningstider og pasning.

Citater af Claus Rosenkrands Olsen, uddannelseschef i Dansk Erhverv

Danske Professionshøjskoler

Forslag 1:

Bedre pædagoger gennem styrket praktik

Daginstitutioner af høj kvalitet kræver dygtige, fagprofessionelle pædagoger om vores børn. De pædagoger uddannes på pædagoguddannelsen, og mere end en tredjedel (36 pct.) af uddannelsen foregår i praktik i bl.a. daginstitutionerne i kommunerne. Her har kommunerne med andre ord et stort ansvar for uddannelsen og derfor også gode muligheder for at styrke børneområdet. God praktik er med til at skabe gode pædagoger. Det kan bl.a. ske ved at sikre de pædagogstuderende kompetent vejledning af uddannede praktikvejledere. En indsats for en bedre praktik for de pædagogstuderende er en indsats for et fremtidigt børneområde af høj kvalitet, der på samme tid tiltrækker og fastholder dygtige pædagoger i kommunen. Og det er ikke mindst en god investering for den enkelte kommune, som bliver mere attraktiv for netop de studerende, som der efter endt uddannelse bliver rift om at ansætte.

» Vi gør en forskel for børnene, når vi gør vores yderste for at omgive dem med dygtige professionelle, og her har kommunerne som meduddannere af fremtidens pædagoger et stort ansvar.

Forslag 2:

Styrket rekruttering af pædagoger, lærere og andre velfærdsprofessionelle omkring børnene

I Danmark har vi udsigt til, at der bliver flere og flere børn, men færre unge at uddanne. Det betyder, at de fleste kommuner vil stå over for et rekrutteringsproblem i forhold til fx vuggestuer og børnehaver: Der kommer til at mangle ikke mindst pædagoger, og de seneste fire år er der kommet 20 pct. færre ansøgere til pædagoguddannelsen. Derfor skal vi styrke uddannelserne, øge prestigen i fagene og sikre ordentlige arbejdsvilkår og stærke karriere- og udviklingsveje, der peger ind i faget frem for ud af det, så flere finder det attraktivt at søge ind på de essentielle velfærdsuddannelser. Som kommende arbejdsgivere kan kommunerne bidrage til den bevægelse ved at skabe attraktive arbejdspladser for at tiltrække flere til fagene.

» Vi skal i tale, handling og praksis demonstrere, at der i hele samfundet bør være en erkendelse af, at vores lærere, pædagoger og andre professionelle omkring børnene er uundværlige og skattede kræfter i indsatsen for børnene. Det gælder også i kommunerne, som er arbejdsgivere for mange af dem. De skaber rammerne for det arbejdsliv, som kommende studerende kan se frem til, og det har en stor betydning for valget af uddannelse.

Forslag 3:

Opkvalificering som en vej til flere og dygtigere professionelle omkring børnene

Mere end hver tredje af medarbejderne i landets daginstitutioner er ufaglært. Regeringen har med opkvalificeringspuljen på finansloven for 2021 sikret økonomi til og gjort det lettere for kommuner at opkvalificere ufaglærte medhjælpere i daginstitutioner til pædagog eller assistent. Det er et eksempel på, hvordan vi sikrer flere og dygtigere professionelle omkring børnene, og et oplagt område, hvor kommunerne kan sikre et uddannelsesløft for personalet i vuggestuer og børnehaver til gavn for børnene.

I det hele taget kan opkvalificering og efteruddannelse af fx pædagoger, lærere, sundhedsplejersker og socialrådgivere gøre en forskel for den enkeltes professionelle virke, for det enkelte barn og – hvis indsatsen bliver bred nok – for hele børneområdet.

» Næsten alle danske børn går i daginstitution. Her er personalet med til at gøre en forskel i børnenes hverdag, og jo mere vi hæver barren for deres kunnen, jo bedre understøtter vi en god start i livet for alle børn.

Citater af Stefan Hermann, formand for Danske Professionshøjskoler

Tænk tanken DEA

Fiolstræde 44
1171 København K
www.dea.nu

Udgivelsesdato:
Maj 2021

Opdragsgiver: Tænk tanken DEA
og LEGO Fonden

Design: Operate A/S

Billeder

Side 1: Nathan Dumlao, Unsplash
Side 3: Annie Spratt, Unsplash
Side 6: Nathan Dumlao, Unsplash
Side 7: Jonathan Borba, Unsplash
Side 9: Annie Spratt, Alexander Dummer,
Mathilde Langevin, Unsplash
Side 12: Benjamin Wedemeyer, Unsplash